

Konzervatoř v Č. Budějovicích
Otázky pro ústní maturitní zkoušku z hudební teorie
školní rok 2019/2020

1. HUDEBNÍ FORMA, FUNKČNÍ TYPY HUDBY
IMITACE
hudební forma, hudební druh, složky hudebního projevu, funkční typy hudby
druhy imitací
B. Smetana – Má vlast
2. ELEMENTÁRNÍ PRVKY HUDEBNÍCH FOREM
HLAVNÍ A VEDLEJŠÍ HARMONICKÉ FUNKCE
motiv, téma, figura, pasáž, příznačné motivy
J. S. Bach – Preludium C dur
3. MOTIVICKÁ A TEMATICKÁ PRÁCE
CITLIVÝ TÓN V HARMONII
obměny tvaru melodické linie, obměny rytmických útvarů, tempový a rytmický průběh, význam harmonie pro výstavbu skladeb, tonální plán, polyfonická stránka hudebního projevu
B. Smetana – Má vlast, Píseň česká (úryvek)
4. VĚTA
AKORDY CHROMATICKÉ TERCIOVÉ PŘÍBUZNOSTI
periodicita a neperiodicita, struktura periody, vztah polovět, dvojperioda akordy v tritonové vzdálenosti, mimotonální akordy
A. Dvořák – Largo (9. symfonie)
5. MALÉ FORMY
SEPTAKORD VII. STUPNĚ
dělení malých forem, malé potpourri, uplatnění malých forem, drobné charakteristické skladby a jejich forma
6. VELKÉ FORMY
VÁZANÉ TÓNY V MIMOTONÁLNÍCH DOMINANTÁCH
společné znaky a rozdíly mezi malými a velkými formami, dělení velkých forem podle propojenosti větých dílů, vícedílné velké formy, uplatnění velkých forem
P. I. Čajkovskij – Roční doby op. 37 – Červen
7. FUGA I
SEKVENCE
neperiodická věta, imitace, téma fugy, expozice fugy a její možnosti, vznik fugy
druhy sekvencí
J. S. Bach – fuga D dur BWV 850
8. FUGA II
DOMINANTA PŘIROZENÁ A MIMOTONÁLNÍ
provedení fugy, závěr fugy, těsna, dvojitá a vícenásobná fuga, fughetta, fugato, uplatnění fugy
problematika dominanty v mollové tónině, klamný závěr
A. Rejcha – fugač. 22 z cyklu 36 fug pro klavír

9. VARIACE
PROBLEMATIKA MEDIANT V MOLLOVÝCH TÓNINÁCH
typy variací, stavba celku, průběh a zakončení, uplatnění variací
F. Schubert – kvintet A dur D. 667 Pstruh, 4. věta
10. SONÁTOVÁ FORMA I
FRYGICKÝ A LYDICKÝ KVINTAKORD, NEAPOLSKÝ SEXTAKORD
znaky sonátové formy,
expozice sonátové formy a její možnosti (témata, tonální plán, spojovací části atd.),
expozice sonátové formy v instrumentálním koncertu
J. Haydn – klavírní sonáta D dur Hob. XVI: 37, 1. věta
11. SONÁTOVÁ FORMA II
MELODICKÉ TÓNY
vznik a vývoj sonátové formy,
provedení sonátové formy (stupně provedení, pracovní způsoby, epizoda místo provedení), provedení sonátové formy v ouvertuře
výsadní postavení průtahu
S. Prokofjev – klavírní sonáta č. 2 op. 16, 1. věta
12. SONÁTOVÁ FORMA III
ALTERACE
charakteristika poklasické a moderní sonátové formy,
repríza sonátové formy (tonální plán, zlomková nebo zrcadlová repríza atd.),
repríza sonátové formy v instrumentálním koncertu
W. A. Mozart – klavírní sonáta D dur KV 311, 1. věta
B. Smetana – preludium pro varhany č. 4
13. RONDO
ROZBOR SKLADBY Z HLEDISKA MELODICKÝCH TÓNŮ
vysvětlení rozdílu rondo = forma, rondo = žánr,
znaky ronda, rondové typy, vliv sonátové formy na rondo,
uplatnění rondových forem
F. Couperin – Ženci
14. CYKlickÉ FORMY
DIATONICKÁ A CHROMATICKÁ TERCIOVÁ PŘÍBUZNOST
podstata cyklických forem, typy cyklů, cykly cyklů
chromatická terciová příbuznost a historická ladění
R. Schumann – Lesní scény op. 82
15. SUIOVÝ CYKLUS
VYJÁDŘENÍ SUBDOMINANTNÍ FUNKCE V TONÁLNĚ FUNKČNÍ HARMONII
barokní suita, suitové cykly v klasicismu, moderní suita
možnosti rozvodu septakordu druhého stupně
W. A. Mozart – Divertimento D dur KV 334
16. BAROKNÍ SUITA
PRŮTAH JAKO RELIKT SYNKOPICKÉHO KONTRAPUNKTU
historie vzniku, kmenové tance (charakteristika, forma), další suitové tance, netaneční části barokní suity, tonální vztahy mezi větami, jiná označení suitových cyklů v epoše
J. S. Bach – Francouzská suita č. 6 BWV 817

17. SONÁTOVÝ CYKLUS – NEJVYŠŠÍ STUPEŇ CYKLICKÉ SOUDRŽNOSTI
SEPTAKORD VII. STUPNĚ, KOMBINOVANÝ ROZVOD
struktura sonátového cyklu, prostředky ke stmelení cyklu, myšlenkové sepětí
sonátového cyklu, příklady sonátových cyklů
L. van Beethoven – klavírní sonáta c moll op. 13 „Patetická“
18. SONÁTA
OSTINATO, PRODLEVA
vymezení pojmů sonátová forma, sonátový cyklus, sonáta
problematika formy sonát v baroku, barokní sonáty (názvy, počet vět), sólová sonáta,
triová sonáta, klasická cyklická sonáta
D. Scarlatti – sonáta C dur K. 406
19. KONCERT A JEHO DRUHY
PRINCIPY GENERÁLBASU
Koncertantní princip, barokní vokální, sólové a skupinové koncerty (obsazení, počet
vět), instrumentální koncert klasicismu a romantismu, koncertantní symfonie, koncert
ve 20. st., uplatnění sonátové formy v koncertu
A. Vivaldi – houslový koncert a moll op. 3, č. 6 RV 356, 1. věta
20. KOMBINOVANÉ A VOLNÉ FORMY
MEDIANTY
podstata kombinovaných forem, dělení kombinovaných forem podle členitosti, dělení
kombinovaných forem podle stupně prolnutí,
vysvětlení pojmu volná forma, uplatnění kombinovaných a volných forem
J. B. Lully – Roland – ouvertura
21. HUDBA TANEČNÍ A UŽITKOVÁ
ALTERACE
historické tance, novější tance (19. st.), moderní tance (latinskoamerické, tance
ovlivněné jazzovými prvky),
vysvětlení pojmu taneční idealizace (stylizace),
pochod
B. Smetana – Louisina polka
22. PROGRAMNÍ HUDBA
TÓNINOVÝ SKOK, VYBOČENÍ, MODULACE
možnosti zpracování programu, hudební utváření a problematika formy symfonické
básně, srovnání programní ouvertury a symfonické básně z hlediska formy, další
druhy programní hudby
B. Smetana – Blaník
23. SCÉNICKÉ HUDEBNÍ DRUHY
PŘIROZENÝ CITLIVÝ TÓN A VII. STUPEŇ V MOLLOVÉ TÓNINĚ
opera, opereta, balet, muzikál a další druhy hudebního divadla se zřetelem k formové
výstavbě
Proveďte harmonický rozbor 1. periody. Pohovořte o problematice střídavé dominanty
(funkce SD, S+7 a II7), tedy o dvojitým rozvodu identicky znějícího akordu. Vysvětlete,
proč funkce S+7 a II7 funguje obdobně i v mollové tónině, přestože je kvintakord na II.
stupni v mollové tónině zmenšený.
G. F. Händel – árie Lascia ch'io pianga z opery Rinaldo HWV 7

24. DRUHY VOKÁLNÍ A VOKÁLNĚ-INSTRUMENTÁLNÍ HUDBY, VOKÁLNÍ ÚTVARY
ŘETĚZCE MIMOTONÁLNÍCH DOMINANT
píseň (dělení podle různých kritérií, forma), recitativ, árie, kantáta, oratorium, pašije, mše, requiem, moteto
F. Schubert – Heidenröslein, Die Forelle, Rastlose Liebe
25. HUDEBNÍ FORMY V TVORBĚ 20. STOLETÍ
OTEVŘENÁ DIATONIKA, UZAVŘENÁ DIATONIKA, CHROMATIKA
tradiční formové typy v nejnovější hudbě, návaznost na hudbu předchozích období (např. sonát. forma, symfonie, variace atd.), nové pojmy pro motiv a téma, nové pojmy pro pracovní způsoby (montáž, střih, panelová výstavba, koláž), hledání nových možností formování hudebního materiálu (dodekafonie, serialismus, elektronická hudba, minimalismus aj.)
T. Riley – In C